T089 ATĐ 1 (13) Luận A Tỳ Đạt Ma Tập Dị Môn Túc Q13-Năm Pháp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 13

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC
QUYEÅN 13
Phaåm 6: NAÊM PHAÙP, Phaàn 3

Baøi keä (OÁt-ñaø-nam) thöù hai (sau) noùi: Sau, naêm phaùp möôøi boán Laø chaúng nhaãn vaø nhaãn Giaûm bôùt vaø ñaày ñuû Baøy lôøi, khoâng choã ñöôïc (naêng) Chi thaéng, giaûi thoaùt töôûng Giaûi thoaùt xöù, caên, löïc Baát hoaøn vaø Tònh cö Xuaát ly coõi coù naêm. Goàm coù: Naêm loãi chaúng chòu ñöôïc, naêm coâng ñöùc chòu ñöôïc, naêm thöù giaûm bôùt, naêm thöù ñaày ñuû, naêm thöù baøy lôøi, naêm lónh vöïc khoâng kham noåi, naêm thaéng chi, naêm caùch thaønh thuïc töôûng giaûi thoaùt, naêm thöù giaûi thoaùt, naêm caên naêm löïc, naêm thöù Baát hoaøn, naêm coõi trôøi Tònh cö, naêm coõi xuaát ly. Naêm loãi laàm chaúng chòu ñöôïc: 1. Baïo aùc. 2. Buoàn lo hoái tieác. 3. Chuùng sinh khoâng meán öa. 4. Tieáng xaáu ñoàn xa khaép möôøi phöông. 5. Cheát roài bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc ñòa nguïc. - Theá naøo laø baïo aùc? Ñaùp: Töùc laø coù nhöõng chuùng sinh (Boå-ñaëc-giaø-la) chaúng chòu ñöôïc vaø caùc nhaân duyeân (söï vieäc) chaúng chòu noãi (chaúng chaáp nhaän ñöôïc) luoân luoân caát chöùa dao gaäy saün saøng laøm haïi keû khaùc. - Theá naøo laø buoàn lo hoái tieác? Ñaùp: Töùc laø coù nhöõng chuùng sinh vaø caùc vieäc khoâng theå chaáp nhaän ñöôïc, vì noù luoân gaây caùc nghieäp döõ veà thaân ngöõ yù. Khi ñaõ laøm caùc vieäc

aùc ñoù roài thì lo buoàn hoái tieác, thaân taâm luoân noùng naõy böùt röùt khoå saàu. - Theá naøo laø chuùng sinh chaúng meán thích? Ñaùp: Töùc laø caùc chuùng sinh vaø caùc söï vieäc chaúng theå chaáp nhaän ñöôïc ñoù heã maéng chöûi thì noù chöûi maéng laïi, ai giaän hôøn, ñaùnh ñaäp, taøn haïi hoaëc ñuøa chôi thì noù laäp töùc giaän hôøn, ñaùnh ñaäp, gieát haïi, hoaëc ñuøa chôi laïi ngay... Do caùi taät aên mieáng traû mieáng ñoù maø chuùng sinh khoâng meán thích. - Theá naøo laø tieáng xaáu ñoàn xa khaép möôøi phöông? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh vaø caùc söï vieäc chaúng theå chaáp nhaän ñöôïc luùc naøo cuõng ñaáu tranh ñaùnh caõi nhau. Hoï

thích cuøng noùi chuyeän tranh caõi khinh khi coi thöôøng, choïc gheïo, ñuøa vui, cheâ bai, mieät thò nhau. Do caùi taät (duyeân) öa tranh caõi ñaáu tranh ñoù maø tieáng xaáu lan xa khaép möôøi phöông. - Theá naøo laø khi cheát roài thì phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc ñòa nguïc? Ñaùp: Caùc chuùng sinh vaø caùc nhaân duyeân khoù theå chaáp nhaän ñöôïc luoân luoân gaây raát nhieàu caùc haïnh nghieäp xaáu aùc veà thaân, ngöõ, yù, khi gaây quaù nhieàu haïnh nghieäp xaáu ñoù roài thì khi cheát phaûi bò ñoïa vaøo ñöôøng döõ ñaïi ñòa nguïc chòu khoå voâ cuøng, neân noùi cheát roài seõ phaûi bò ñoïa vaøo ñöôøng aùc ñòa nguïc. Naêm coâng ñöùc chòu ñöïng ñöôïc (chaáp nhaän ñöôïc): 1. Khoâng baïo aùc. 2. Khoâng lo buoàn hoái tieác. 3. Chuùng sinh meán thích. 4. Tieáng laønh lan khaép möôøi phöông. 5. Cheát roài ñöôïc sinh leân coõi trôøi. - Theá naøo laø khoâng baïo aùc? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh do gioûi chòu ñöïng neân khoâng heà caát chöùa dao gaäy, cuõng chaúng gaây haïi cho ai. - Theá naøo laø khoâng lo buoàn hoái tieác? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh gioûi chòu ñöïng, do gioûi chòu ñöïng gaây taïo caùc nghieäp thieän toát ñeïp veà thaân-ngöõ-yù. Khi ñaõ taïo caùc nghieäp thieän roài thì ñaâu coù lo raàu hoái tieác, traùi laïi thaân taâm maùt meû thoaûi maùi. - Theá naøo laø chuùng sinh meán thích? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh gioûi chòu ñöïng, do gioûi chòu ñöïng neân khi hoï bò maéng chöûi, thì khoâng heà chöûi laïi, bò giaän hôøn, bò ñaùnh ñaäp, bò taøn haïi, bò choïc gheïo, ñuøa phaù, thì khoâng heà giaän hôøn ñaùnh ñaäp, taøn haïi, choïc gheïo, ñuøa phaù laïi. Do ñoù maø ñöôïc ai naáy meán thích. Vì khoâng aên mieáng traû mieáng ñoù neân ai cuõng meán thích.

- Theá naøo laø tieáng laønh lan khaép möôøi phöông? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh gioûi chòu ñöïng, do gioûi chòu ñöïng neân khoâng bao giôø tranh ñaáu caõi coï nhau, hoï khoâng noùi chuyeän ñeå tranh caõi, coi nheï, choïc gheïo, cheâ bai, khinh reû, mieät thò. Do ñoù maø tieáng laønh lan xa khaép möôøi phöông. - Theá naøo laø khi cheát roài seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi? Ñaùp: Coù nhöõng chuùng sinh gioûi chòu ñöïng, do gioûi chòu ñöïng neân hoï luoân gaây taïo nhieàu haïnh thieän, toát ñeïp veà thaân-ngöõ-yù, khi ñaõ gaây taïo nhieàu haïnh thieän ñoù roài thì khi cheát seõ ñöôïc sinh leân coõi trôøi, höôûng voâ soá phuùc thieän vui veû. Naêm thöù toån giaûm: 1. Baø con bò toån giaûm. 2. Tieàn cuûa bò hao huït. 3. Söùc khoûe bò giaûm bôùt. 4. Giôùi haïnh bò giaûm bôùt. 5. Söï thaáy bieát bò giaûm bôùt. - Theá naøo laø baø con bò toån giaûm? Ñaùp: Töùc laø nhö coù baø con thaân quyeán bò caùc tai naïn nhö gaëp phaûi vua quan, giaëc cöôùp, hay löûa, nöôùc troâi maø cheát ñi. Hoaëc coù ít baø con thì cuõng goïi laø baø con bò hao huït. Vì sao goïi laø baø con bò hao huït? Vì vôùi vieäc nhö theá thì khieán khoâng ai öa thích vui veû hay chòu ñöïng ñöôïc. Neáu khoâng coù ai cöùu giuùp maø phaûi xa lìa maát maùt neân chaúng vöøa yù. Neân goïi laø baø con bò hao huït. - Theá naøo laø tieàn cuûa bò giaûm suùt? Ñaùp: Neáu tieàn cuûa giaøu sang thình lình gaëp phaûi caùc tai naïn nhö bò vua quan, giaëc cöôùp, hay bò löûa chaùy nöôùc troâi, keû oaùn thuø khieán maát heát. Hoaëc nhö khoâng coù nhieàu tieàn cuûa thì cuõng goïi laø tieàn cuûa bò giaûm suùt hao huït. Vì sao laïi baûo laø tieàn cuûa bò giaûm suùt? Vì chính caùc vieäc nhö theá thì chaéc chaén raèng

khoâng ai öa thích vui veû vaø vöøa yù ñöôïc caû. Caùc vieäc khaùc nhö tröôùc ñaõ noùi. - Theá naøo laø söùc khoûe (khoâng beänh) bò giaûm bôùt? Ñaùp: Nhö vieäc thaân thöôøng gaëp beänh hoaïn luoân, nhö beänh ñau ñaàu v.v... nhö tröôùc ñaõ noùi roõ. Laïi trong mình thöôøng coù beänh cuõng noùi laø söùc khoûe bò hao huït giaûm bôùt. Vì sao noùi söùc khoûe bò giaûm suùt? Vì chính caùc vieäc ñoù khoâng ai öa thích..., nhö tröôùc ñaõ noùi. - Theá naøo laø giôùi haïnh bò giaûm suùt?

Ñaùp: Nhö gieát haïi, troäm cöôùp, daâm duïc taø haïnh, noùi doái, noùi ly giaùn, noùi hung döõ, noùi lôøi loãi laàm loän xoän..., vaø goàm caû caùc thöù khoâng thuaän lôïi cho giôùi haïnh, nhö coù nhöõng giôùi daãn ñeán vieäc traùi lyù (phi lyù) hoaëc caùc giôùi laøm chöôùng ngaïi cho thieàn ñònh, taát caû nhö theá goïi laø laøm giôùi haïnh bò giaûm suùt. Vì sao laïi baûo giôùi haïnh bò giaûm suùt? Vì chính caùc vieäc ñoù khoâng ai öa thích, vui veû, chaáp nhaän ñöôïc caû. Neáu khoâng ai giuùp ñôõ cöùu hoä cho thì bò keùm coûi maát maùt neân khoâng ai vöøa yù. Vì caùc vieäc nhö theá chaéc chaén khoâng phaûi keát quaû ñaùng yeâu meán, ñaùng vui möøng, thích chí thoûa loøng. Vôùi caùc söï vieäc (phaùp) nhö theá haún khoâng phaûi laø caùc quaû dò thuïc ñaùng meán thích vui möøng, ñaùng thích chí thoûa loøng. Theá neân goïi laø giôùi haïnh bò giaûm suùt. - Theá naøo laø söï thaáy bieát bò giaûm suùt? Ñaùp: Coù nhöõng caùi thaáy nhö khoâng coù boá thí taëng bieáu, khoâng coù cuùng teá, cuõng khoâng coù vui veû meán yeâu, cho ñeán nhö ñaõ roäng noùi ñaày ñuû töø tröôùc roài. Laïi coù nhöõng caùi thaáy chaúng thieän, chaúng thuaän lôïi nhö coù nhöõng caùi thaáy daãn ñeán söï phi lyù (caùi ñaïo lyù hoaëc coù nhöõng caùi thaáy laøm chöôùng ngaïi thieàn ñònh. Taát caû nhö theá ñeàu goïi laø töï thaáy bieát toån giaûm hao huït). Vì sao laïi baûo töï thaáy bieát bò hao huït? Vì caùc vieäc nhö theá thì chaúng ñaùng meán thích vui veû chi cho ñeán quaû dò thuïc chaúng vui loøng. Theá neân goïi laø söï thaáy bieát giaûm suùt hao huït. Coù naêm thöù ñaày ñuû: 1. Baø con ñaày ñuû. 2. Tieàn cuûa ñaày ñuû. 3. Söùc khoûe ñaày ñuû. 4. Giôùi haïnh ñaày ñuû. 5. Thaáy bieát ñaày ñuû. - Theá naøo laø baø con ñaày ñuû? Ñaùp: Töùc laø trong thaân toäc baø con khoâng coù ai bò tai naïn phaûi cheát choùc maát maùt vì caùc vua quan, giaëc cöôùp, hay löûa chaùy nöôùc troâi. Coøn nhö ngöôøi coù baø con ñoâng ñaûo thì cuõng noùi laø baø con ñaày ñuû. Vì sao laïi baûo laø baø con ñaày ñuû? Vì caùc vieäc nhö theá thì ai cuõng meán öa vui thích. Neáu gaëp tai naïn thì coù ngöôøi cöùu giuùp, khoâng bò cheát choùc giaûm maát neân luoân ñöôïc vöøa yù thoûa loøng. - Theá naøo laø tieàn cuûa ñöôïc ñaày ñuû? Ñaùp: Töùc laø tieàn cuûa khoâng bò maát maùt hao toán vì gaëp caùc tai naïn vì vua quan giaëc cöôùp vaø keû thuø hoaëc bò nöôùc troâi löûa chaùy..., keû coù

nhieàu tieàn cuûa thì cuõng goïi laø tieàn cuûa ñaày ñuû. Vì sao laïi baûo laø cuûa tieàn ñöôïc ñaày ñuû? Vì khi ñöôïc caùc vieäc naày thì ai cuõng meán öa vui thích vöøa yù caû. Caùc vieäc khaùc nhö tröôùc ñaõ noùi roài. - Theá naøo laø söùc khoûe ñaày ñuû? Ñaùp: Neáu trong thaân khoâng bò caùc beänh nhö ñau ñaàu nhöùc moûi ñaõ

noùi ñaày ñuû nhö tröôùc ñaây. Keû naøo ít beänh hoaïn thì cuõng goïi laø söùc khoûe ñaày ñuû. Vì sao noùi laø söùc khoûe ñaày ñuû? Vì caùc vieäc nhö theá ai cuõng meán öa vui thích, ñaõ noùi roõ ôû tröôùc. - Theá naøo laø giôùi haïnh ñaày ñuû? Ñaùp: Töùc laø khoâng bao giôø gieát haïi, troäm cöôùp, taø daâm, khoâng noùi doái, noùi ly giaùn, noùi hung döõ, noùi laàm loãi loän xoän. Laïi coøn ñaày ñuû caùc ñieàu thuaän lôïi cho giôùi haïnh (thieän giôùi) nhö caùc giôùi caám ñuùng lyù, caùc giôùi caám khoâng laøm trôû ngaïi cho thieàn ñònh. Taát caû nhö theá goïi laø giôùi haïnh ñaày ñuû. Vì sao noùi laø giôùi haïnh ñaày ñuû? Vì caùc söï vieäc nhö theá thì ai cuõng meán öa vui thích. Coù ngöôøi giuùp ñôõ hoä trôï khieán khoâng maát giaûm neân raát vöøa yù. Vì vieäc ñoù coù caùc keát quaû ñaùng meán öa vui thích, thoûa yù vöøa loøng. Vì caùc vieäc ñoù coù ñöôïc caùc quaû dò thuïc ñaùng meán öa thích, thoûa yù vöøa loøng. Theá neân goïi laø giôùi haïnh ñaày ñuû. - Theá naøo laø söï thaáy bieát ñaày ñuû? Ñaùp: Coù nhöõng söï thaáy bieát coù boá thí ban taëng, coù cuùng teá, coù meán thích... cho ñeán ñaõ noùi roõ ôû tröôùc. Laïi coù nhieàu söï thuaän lôïi cho söï thaáy bieát nhö coù caùc söï thaáy bieát ñuùng lyù, coù caùc söï thaáy bieát khoâng laøm trôû ngaïi cho vieäc thieàn ñònh. Taát caû nhö theá goïi laø söï thaáy bieát ñaày ñuû. Vì sao noùi söï thaáy bieát ñaày ñuû? Vì caùc vieäc ñoù raát ñaùng meán öa vui thích..., cho ñeán coù caùc quaû dò thuïc vöøa yù thoûa loøng. Theá neân noùi laø söï thaáy bieát ñaày ñuû. Coù naêm caùch toû baøy lôøi noùi: 1. Noùi ñuùng luùc vaø chaúng ñuùng luùc (phi thôøi). 2. Noùi lôøi ñuùng thöïc vaø khoâng ñuùng thöïc. 3. Noùi lôøi coù nghóa lyù boå ích vaø khoâng coù nghóa lyù. 4. Noùi lôøi eâm aùi dòu daøng hoaëc lôøi hung aùc. 5. Noùi lôøi hieàn töø hoaëc giaän döõ. - Theá naøo laø noùi lôøi ñuùng luùc vaø khoâng ñuùng luùc? Hoûi: Noùi lôøi chaúng ñuùng luùc laø sao? Ñaùp: Caùch naày coù hai thöù laø trong vaø ngoaøi.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 13 211

Theá naøo laø noùi chaúng ñuùng luùc beân trong? Töùc laø khi coù Bí-soâ muoán keå toäi cuûa ngöôøi khaùc maø trong loøng laïi bò aûnh höôûng ñieàu khieån do caùc thöù hoaëc laø tham, saân hay si hoaëc ñang gaëp khoå döõ hay laâm troïng beänh, hoaëc khoâng theå chuyeän troø baøn baïc vôùi ngöôøi khaùc ñöôïc..., thì ñoù goïi laø noùi khoâng ñuùng luùc thuoäc veà trong. Theá naøo laø noùi chaúng ñuùng luùc beân ngoaøi? Töùc laø nhö coù thaày Bí- soâ keå toäi ngöôøi khaùc maø keû muoán keå toäi naày laïi ñang bò aûnh höôûng ñieàu khieån do caùc thöù hoaëc tham, saân hay si hoaëc ñang gaëp khoå döõ, hay bò ñau naëng hoaëc khoâng theå noùi naêng luaän baøn vôùi ngöôøi khaùc ñöôïc, hoaëc chöa nhaän ñöôïc ñaày ñuû söï soáng trong hieän taïi cuûa moät Boå-ñaëc-giaø-la thì goïi laø chaúng ñuùng luùc beân ngoaøi. Trong ñaây coù noùi chaúng ñuùng luùc beân trong vaø ngoaøi nhöng goïi chung laøm moät laø noùi khoâng ñuùng luùc. Hoûi: Theá naøo laø noùi ñuùng luùc? Ñaùp: Caùch naày cuõng coù hai thöù trong vaø ngoaøi. Noùi ñuùng luùc beân trong laø sao? Nhö caùc thaày Bí-soâ keå toäi ngöôøi khaùc maø vò naày khoâng bò aûnh höôûng cuûa caùc thöù hoaëc tham, saân hay si cuõng khoâng bò ñau naëng vaø coù khaû naêng luaän baøn troø chuyeän vôùi ngöôøi khaùc..., thì goïi laø noùi ñuùng luùc thuoäc trong. Noùi ñuùng luùc beân ngoaøi laø sao? Nhö coù thaày Bí-soâ keå toäi

ngöôøi khaùc, nhöng ngöôøi muoán keå toäi laïi khoâng bò aûnh höôûng raøng buoäc do caùc thöù hoaëc tham, saân hay si hay bò khoå döõ, cuõng khoâng laâm troïng beänh vaø laïi coù khaû naêng noùi chuyeän luaän baøn vôùi ngöôøi khaùc, cuõng nhö ñaõ thoï nhaän ñaày ñuû söï soáng hieän taïi cuûa moät Boå-ñaëc-giaø-la (chuùng sinh). Thì ñoù laø noùi ñuùng luùc thuoäc ngoaøi. Trong ñaây coù noùi ñuùng luùc beân trong vaø ngoaøi, nhöng toùm taét goïi chung laøm moät laø noùi ñuùng luùc thoâi. Theá neân goïi laø noùi ñuùng luùc vaø khoâng ñuùng luùc. - Theá naøo laø noùi lôøi ñuùng thöïc vaø chaúng ñuùng thöïc? Hoûi: Noùi lôøi chaúng ñuùng thöïc laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ keå toäi ngöôøi khaùc, nhöng laïi khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi ngôø chi veà vieäc ngöôøi kia phaïm giôùi, phaïm söï thaáy bieát, phaïm caùc quy ñieàu phaùp taéc hay ñôøi soáng trong saïch. Thì ñoù goïi laø noùi khoâng ñuùng thöïc. Hoûi: Noùi lôøi ñuùng thöïc laø sao? Ñaùp: Nhö coù vò Bí-soâ keå toäi ngöôøi khaùc maø thaät coù thaáy nghe vaø nghi ngôø veà caùc toäi ñaõ phaïm giôùi, phaïm söï thaáy bieát vaø caùc quy ñieàu pheùp taéc cuõng nhö ñôøi soáng trong saïch. Vaäy ñoù laø noùi lôøi ñuùng thöïc.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 13 212

- Theá naøo laø noùi lôøi coù nghóa lyù boå ích vaø khoâng nghóa lyù? Hoûi: Noùi lôøi khoâng coù nghóa lyù boå ích laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ keå toäi caùc ngöôøi khaùc ñaõ phaïm giôùi, thaáy phaïm, phaïm caùc quy taéc vaø ñôøi soáng thanh tònh..., song. thaày Bí-soâ phaïm caùc toäi ñoù ñaõ phaùt loà, trình baøy, thuù toäi, baøy toû xin saùm hoái vôùi caùc baäc Thöôïng thuû roài vaø khoâng coøn coù ñieàu gì ñaùng noùi nöõa caû. Thì lôøi noù keå toäi ñoù coi nhö khoâng nghóa lyù boå ích. Hoûi: Coøn lôøi noùi coù nghóa lyù boå ích laø sao? Ñaùp: AÁy laø nhö vò Bí-soâ keå toäi thaày Bí-soâ khaùc phaïm giôùi vaø söï thaáy bieát, phaïm caùc quy taéc vaø ñôøi soáng thanh tònh..., maø ngöôøi naày chöa heà phaùt loà trình baøy keâ khai baøy toû xin saùm hoái vôùi ai caû, hoaëc coøn coù nhöõng ñieàu chöa noùi heát. Thì ñoù laø lôøi noùi coù nghóa lyù boå ích. - Theá naøo laø lôøi noùi dòu daøng eâm aùi vaø lôøi noùi döõ daèn hung aùc? Hoûi: Lôøi noùi döõ daèn hung aùc laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ naày coù aùc yù giaän hôøn hung döõ vôùi thaày kia neân noùi nhö vaày: OÂng ñaõ thaáy bieát mình ñaõ phaïm toäi nhö theá, roõ raøng oâng laø moät Sa-moân xaáu xa, moät Sa-moân ngu ñoän khoâng bieát xaáu hoå, laø moät Sa-moân ngoan coá khoù daïy. OÂng phaûi mau keâ khai ñaày ñuû caùc toäi loãi ra ñi, chôù coù giaáu gieám... Ñoù laø lôøi noùi hung döõ. Hoûi: Lôøi noùi dòu daøng eâm aùi laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ ñeán choã thaày Bí-soâ khaùc maø noùi: Thaày ñaõ phaïm phaûi caùc loãi laàm nhö theá, vaäy neân trình baøy phaùt loà saùm hoái chôù neân che giaáu. Neáu trình baøy xong taát seõ ñöôïc an laïc, coøn chöa trình baøy seõ khoâng ñöôïc an laïc. Ñoù laø lôøi noùi eâm aùi dòu daøng. - Theá naøo laø lôøi noùi hieàn töø thöông meán hoaëc giaän döõ Hoûi: Lôøi noùi giaän döõ laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ ñeán choã thaày Bí-soâ khaùc vôùi loøng ñaày giaän hôøn ñoäc haïi maø keå toäi thaày ñoù ñaõ phaïm giôùi, phaïm kieán, phaïm caùc quy ñieàu pheùp taéc vi phaïm ñôøi soáng thanh tònh..., ñoù laø nhöõng lôøi noùi giaän hôøn. Hoûi: Coøn lôøi noùi hieàn töø thöông meán laø sao? Ñaùp: Nhö coù thaày Bí-soâ ñeán

choã thaày Bí-soâ khaùc vôùi taát caû taám loøng thöông meán traøn ñaày khi ñeán nôi chæ baøy caùc loãi laàm ñaõ phaïm giôùi, vi phaïm söï thaáy bieát, phaïm caùc quy ñieàu pheùp taéc vaø ñôøi soáng thanh tònh v.v... Ñoù laø lôøi hieàn töø thöông meán. Coù naêm vieäc khoâng kham chòu ñöôïc: Laø naêm ñieàu gì? Nhö Baäc Bí-soâ A-la-haùn caùc laäu hoaëc ñaõ döùt heát neân: 1. Khoâng theå chòu ñöôïc vieäc nghó ñeán söï gieát haïi maïng soáng.

2. Khoâng theå chòu ñöôïc khi nghó ñeán vieäc troäm cöôùp. 3. Khoâng theå chòu ñöôïc nghó ñeán caùc vieäc daâm duïc taø haïnh. 4. Khoâng theå chòu ñöôïc khi bieát ñuùng maø laïi noùi doái. 5. Khoâng theå chòu ñöôïc vieäc chöùa nhoùm vaø thoï höôûng caùc thöù duïc laïc. Vò Bí-soâ A-la-haùn ñaõ döùt heát caùc laäu hoaëc neân khoâng theå chòu ñöôïc khi nghó ñeán vieäc gieát haïi maïng soáng, töùc laø vì lyù do ñoù neân vò naày nghó ñeán vieäc phaûi chaám döùt sinh maïng Bí-soâ A-la-haùn (töï saùt) vaø do ñoù maø caùc laäu cuõng chaám döùt. Ñoái vôùi vò ñoù vónh ñoaïn ñaõ bieát khaép. Cuõng gioáng nhö vieäc ñaøo bôùi caét ñöùt reã caùi vaø beû ngoïn caây ña la, khieán cho ñôøi sau khoâng coøn caùch sinh laïi nöõa. Vò Bí-soâ A-la-haùn ñaõ döùt heát caùc laäu hoaëc neân khoâng chòu ñöôïc coøn nghó ñeán vieäc troäm cöôùp hay soáng traùi phaïm haïnh quen thoùi daâm daät cuõng nhö vieäc bieát ñuùng maø laïi noùi doái... thì cuõng nhö theá. Vò Bí-soâ A-la-haùn ñaõ döùt heát caùc laäu neân khoâng chòu ñöôïc caùc vieäc chöùa nhoùm vaø höôûng thuï caùc thöù duïc laïc nghóa laø do nhaân duyeân chöùa nhoùm vaø höôûng thuï duïc laïc aáy maø Bí-soâ A-la-haùn döùt heát caùc laäu vaø ñaõ ñöôïc vónh ñoaïn, ñaõ ñöôïc bieát khaép, gioáng nhö vieäc ñaøo bôùi caét ñöùt reã caùi vaø beû ngoïn caây ña la khieán khoâng coøn sinh laïi kieáp sau nöõa. Coù naêm söï soáng ñaùng quyù: Ñoù laø naêm ñieàu gì? 1. Quyù thaày neân bieát, caùc haøng ñeä töû Phaät thöôøng ôû choã Nhö Lai maø tu taäp gieo troàng tònh tín vaø an truï vaøo sinh caên, thì chaúng bò caùc Sa-moân, Baø-la-moân, caùc Thieân vöông, Ma vöông vaø Phaïm thieân hoaëc caùc coõi theá gian khaùc ñuùng phaùp ruû reâ cöôùp ñoaït. Ñoù laø söï soáng quyù thöù nhaát. 2. Laïi nöõa quyù vò, caùc haøng ñeä töû chö Phaät, luoân coù taùnh ngay thaúng khoâng heà dua nònh doái löøa. ÔÛ choã baäc Ñaïi sö vaø caùc keû trí ñoàng tu phaïm haïnh thì ñuùng nhö thaät trình baøy roõ raøng. Ñaây laø söï soáng thöù hai. 3. Laïi nöõa quyù thaày, caùc haøng ñeä töû chö Phaät thöôøng ít taät khoâng beänh hoaïn, buïng daï chaéc chaén, khoâng noùng quaù hay laïnh quaù. Thôøi tieát khí haäu luoân ñieàu hoøa khoâng coù caùc söï khoå naõo buoàn lo, do ñoù maø aên uoáng deã tieâu hoùa. Ñoù laø söï soáng quyù thöù ba. 4. Laïi nöõa quyù thaày, caùc haøng ñeä töû chö Phaät luoân luoân soáng trong sieâng naêng caàn maãn, haêng haùi maïnh meõ beàn bæ, ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng bao giôø traùi pheùp taéc. Giaû söû nhö chæ coøn da boïc xöông coøn maùu thòt ñeàu khoâ toùp heát thì vaãn moät daï mong caàu ñöôïc chöùng phaùp thieän quyù baùu thuø thaéng maø luoân coá gaéng heát mình, sieâng naêng chuyeân caàn haêng haùi maïnh daïn beàn bæ khoâng bao lìa boû vieäc tu taäp phaùp thieän. Neáu

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 13 214

chöa chöùng ñöôïc thì laïi caøng noå löïc sieâng ñeán cuøng, quyeát khoâng boû dôû nöõa chöøng. Ñoù laø söï soáng quyù thöù tö. 5. Laïi nöõa quyù thaày, caùc haøng ñeä töû Phaät, luoân soáng an truï thaønh töïu theá gian coù trí tueä sinh Thaùnh tueä, xuaát tueä vaø trí tueä thoâng ñaït thaáu suoát taát caû. Trí tueä ñöôïc taïo neân cuõng nhö caû caùi chaùnh tueä dieät heát caùc khoå. Ñoù laø söï soáng quyù thöù naêm. - ÔÛ choã Nhö Lai luoân tuï taäp gieo troàng tònh tín laø: Theá naøo laø Nhö Lai? Vì laø baäc Giaùc ngoä cao toät nhaát (Chaùnh Ñaúng Giaùc) neân goïi laø Nhö Lai. Tònh tín laø sao? Nhö laø caùc söï tin töôûng raèng neáu nöông vaøo söï xuaát ly vaø lìa boû thì seõ sinh ra caùc phaùp thieän. Nhö töï taùnh cuûa caùc thöù nieàm tin, söï tuøy thuaän, söï aân khaû. Vaø tính chaát ñaõ meán thích, seõ meán thích vaø ñang meán thích. Cuõng nhö töï taùnh cuûa taâm thanh tònh, neân goïi laø tònh tín. Töùc laø do söï tònh tín naày maø ôû choã Nhö Lai ñaõ töøng tu taäp gieo troàng, seõ tu taäp gieo troàng vaø hieän ñang tu taäp gieo troàng. Do ño neân noùi ôû choã Nhö Lai thöôøng tu taäp gieo troàng nieàm tin thanh tònh (tònh tín). Caên sinh laø theá naøo? Nghóa laø tònh tín naày coù hai thöù caên: moät laø trí voâ laäu, hai laø caên thieän voâ laäu neân goïi laø caên sinh. Noùi veà an truï töùc laø do haønh töôùng cuûa caên sinh nhö theá thì lieàn do ñoù maø coù haønh töôùng an truï nhö theá. Vaø neáu do coù haønh töôùng an truï nhö theá thì lieàn coù ngay haønh töôùng cuûa caên sinh nhö theá. Neân goïi laø an truï. Khoâng theå duï doã töôùc ñoaït ñöôïc: Töùc laø vì ñaõ thaønh töïu tònh tín nhö theá, neân taát caû theá gian naày hoaëc trôøi, ma, Phaïm thieân, hoaëc Sa-moân, Baø-la-moân hoaëc caùc loaïi chuùng sinh, trôøi ngöôøi ñeàu khoâng theå daãn ñi (duï doã)? Vaø chieám ñoaït ñöôïc. Khoâng theå duï doã chieám ñoaït, khoâng theå laät ñoå, khoâng theå khuynh ñaûo laät ñoå taát caû, vaø duø raát coá gaéng cuøng cöïc cuõng chaúng theå laät ñoå khuynh ñaûo ñöôïc tyù naøo, khoâng theå lay ñoäng, lay ñoäng taát caû, lay ñoäng cuøng cöïc, khoâng theå ñoäng ñaäy, ñoäng ñaäy taát caû, ñoäng ñaäy cuøng cöïc. Theá neân noùi laø chaúng theå duï doã chieám ñoaït ñöôïc. Ñoù goïi laø thöù nhaát, töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù laø haøng thöù nhaát. Noùi laø söï soáng ñeàu raát quyù: Töùc laø do loøng tin thanh tònh theâm nhieàu neân taát caû thieän nam tín nöõ sau naày daàn daàn trôû neân cao quyù toát ñeïp, neân goïi laø söï soáng quyù baùu. - Noùi khoâng dua nònh. Dua nònh laø sao? Nghóa laø taát caû loøng daï coù töï taùnh hieåm aùc, gian traù, quanh co khuùc maéc, taïp loaïn, khoâng ngay thaúng, roõ raøng, khoâng ñieàu hôïp vôùi taùnh thieän..., ñieàu goïi laø sieåm nònh.

SOÁ 1536 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA TAÄP DÒ MOÂN TUÙC - Quyeån 13 215

Neáu khoâng sieåm nònh nhö theá thì goïi laø khoâng dua nònh. Noùi khoâng löøa doái. Löøa doái laø sao? Nghóa laø löôøng caân söûa ñaáu, traùo thö traû lôøi. Ñoái vôùi moïi ngöôøi thì giaû hình ñoåi daïng giaû boä taøi tình, giaû boä laõo luyeän ñuùng kyõ thuaät ngheà nghieäp, giôõn chôi choïc gheïo, meâ hoaëc quyeán ruõ... Taát caû ñeàu goïi laø löøa doái. Neáu khoâng coù caùc ñieàu vöøa noùi thì goïi laø khoâng doái löøa. Taùnh thuaàn ngay thaúng, nghóa laø luoân quyù troïng söï saùng suûa roõ

raøng, khoâng sieåm nònh, khoâng löøa doái, neân noùi laø taùnh thuaàn ngay thaúng. ÔÛ choã baäc Ñaïi sö vaø caùc ngöôøi trí tu phaïm haïnh thì ñuùng nhö thaät töï hieän baøy ñoù. Ñaïi sö laø sao? Ñaïi sö laø chæ cho caùc Ñöùc Nhö Lai Chaùnh Ñaúng Giaùc. Keû trí ñoàng tu phaïm haïnh laø sao? Töùc laø chæ cho caùc Toân giaû Xaù Lôïi Töû, Ñaïi Thaùi Thuùc Thò, Ñaïi Quaõng Caáu thò, Ñaïi Ca Dieáp Ba, Ñaïi Chaáp Taøng, Ñaïi Kieáp Phæ Na, Ñaïi Ca Ña Dieãn Na, Ñaïi Chuaån Ñaø, Ñaïi Thieän Kieán, Ñaïi Loä, Ñaïi Danh, Voâ Dieät Duïc Laïc, Kim Tyø La v.v... Ñeàu coù ngöôøi trí ñoàng tu phaïm haïnh: Neáu quyù vò naøo nhieàu tham saân si coù traùi phaïm loãi laàm thì neân ôû choã baäc Ñaïi sö vaø caùc keû trí ñoàng tu Phaïm haïnh maø ñuùng nhö thaät trình baøy ñaày ñuû roõ raøng, khai ra phaùt loà saùm hoái, khoâng chuùt che giaáu. Do ñoù neân noùi ôû choã Ñaïi sö vaø caùc ngöôøi trí ñoàng tu Phaïm haïnh ñuùng nhö thaät maø trình baøy roõ raøng. Laø ñieàu thöù hai: Töùc laø theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù hai. Noùi laø söï soáng quyù: Laø vì khoâng coù dua nònh löøa doái theâm nhieàu, neân caùc thieän nam hoaëc tín nöõ sau naày daàn daàn trôû neân cao quyù. Neân noùi laø söï soáng quyù baùu. - Noùi laø ít beänh, nhieàu beänh laø sao? Töùc laø nhö ñau ñaàu v.v... roäng noùi theâm ñaày ñuû. Vaø caùc thöù beänh hoaïn böùc baùch eùp ngaët haønh haï khoå sôû khaùc hay taïo ra caùc thöù chaïm xuùc chaúng an oån, coøn trong thaân thì coù nhieàu beänh taät. Nhö vaäy neáu thaân khoâng coù caùc beänh taät thì goïi laø ít beänh. Noùi laø khoâng beänh hoaïn, laø noùi theâm veà ít taät beänh (nhaán maïnh theâm) nhö ñeå chæ vieäc buïng daï khoâng laïnh quaù hay noùng quaù vaø thôøi tieát ñieàu hoøa khoâng coù caùc söï khoå naõo buoàn lo. Do ñoù maø aên uoáng deã tieâu hoùa, laø ngöôøi aáy ñaõ thaønh töïu ñöôïc vieäc khoâng laïnh quaù hay noùng quaù. Luoân thaønh töïu bình thöôøng, (bình ñaúng) hai taïng soáng chín. Neáu khi coù caùi taïng laïnh quaù, thì caùc thöùc aên uoáng chaäm chaïp khoù tieâu, khieán thaân theå naëng neà, khoâng theå chòu ñöïng vaø laøm vieäc toát ñöôïc,

khoâng theå sieâng naêng chuyeân caàn tu taäp caùc haïnh ñoaïn dieät cao quyù. Neáu khi coù caùi taïng quaù noùng, thì caùc thöùc aên uoáng mau (chín) tieâu hoùa quaù nhanh, khieán thaân theå oám gaày suy yeáu, khoâng theå chòu ñöïng laøm vieäc ñöôïc, khoâng theå sieâng naêng chuyeân caàn tu taäp phaùp ñoaïn dieät cao quyù. Do ngöôøi ñoù thaønh töïu ñöôïc hai taïng soáng chín khoâng laïnh quaù noùng quaù vaø thôøi tieát (giôø giaác) ñieàu ñoä ñieàu hoøa khoâng coù caùc söï khoå naõo buoàn lo, neân khi aên uoáng thì deã tieâu hoùa, khieán thaân theå khoûe maïnh maäp maïp, laøm ñöôïc nhieàu vieäc vaø coù theå sieâng naêng gaéng söùc chuyeân caàn tu taäp haïnh ñoaïn dieät cao quyù. Ñoù goïi laø haøng thöù ba: Töùc laø thuaän theo thöù töï maø lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù ba. Goïi laø söï soáng cao quyù, laø do söï ít taät beänh naày caøng nhieàu theâm thì caùc thieän nam tín nöõ sau naày caøng trôû neân cao quyù. Do ñoù maø goïi laø söï soáng cao quyù. - Luoân truï trong chuyeân caàn sieâng gaéng. Tinh taán laø sao? Neáu ñoái vôùi phaùp xuaát ly vaø lìa boû ñeå sinh ra caùc phaùp thieän maø coá gaéng sieâng naêng, chuyeân caàn haêng haùi, maïnh meõ beàn bæ, loøng luoân tieán böôùc khoâng gì

ngaên caûn ñöôïc thì goïi laø tinh taán. Do ñaõ thaønh töïu ñöôïc söï tinh taán nhö theá neân ngöôøi ñoù coù theå tu taäp reøn luyeän ñöôïc caùc haïnh cao quyù toát ñeïp. Luoân sieâng gaéng tieán böôùc ñeán khi chöùng nhaäp ñöôïc, neân goïi laø chuyeân caàn sieâng gaéng. Noùi luoân truï trong chuyeân caàn, laø ngöôøi naày ñaõ sieâng naêng gaéng söùc ñaày ñuû ñaït thöôïng phaåm. Coù chuyeân caàn, laø hieåu baøy roõ raøng söï sieâng gaéng chaéc chaén beàn bæ. Coù haêng haùi maïnh meõ beàn bæ, laø do ñaõ thaønh töïu ñöôïc söùc tinh taán sieâng naêng ñoù roài, neân quyeát maïnh giöõ chaéc söï kieân trì beàn bæ, giöõ chaéc caùc lôïi ích lôùn, giöõ chaéc caùc thöù caàn giöõ chaët. Ñoù laø kheùo leùo khoâng laàm loãi tuøy theo moãi söï chaáp chaët coù ích maø luoân giöõ maõi chaúng rôøi. Cuõng nhö khi ñaõ döïng ñöôïc nöôùc nhaø roài thì kheùo cai trò giöõ gìn. Neân goïi laø coù söùc haêng haùi maïnh meõ beàn bæ. Ñoái vôùi caùc phaùp thieän khoâng bao giôø buoâng boû caùc quy taéc laø luoân sieâng naêng beàn bæ chuyeân caàn tu taäp caùc phaùp thieän khoâng giaùn ñoaïn. Vì mong caàu ñöôïc chöùng phaùp thieän quyù baùu thuø thaéng, neáu chöa chöùng ñöôïc thì caøng sieâng naêng haêng haùi noå löïc heát mình quyeát khoâng boû dôû nöõa chöøng. Nghóa laø neáu chöa chöùng ñöôïc quaû A-la-haùn thì luoân sieâng naêng haêng haùi coá gaéng heát möùc chöù khoâng bieáng löôøi boû dôû. Do ñoù neân noùi laø vì mong caàu ñöôïc chöùng phaùp thieän. Neáu chöa chöùng ñöôïc

thì caøng chuyeân caàn sieâng naêng coá gaéng haêng haùi quyeát khoâng boû dôû nöûa chöøng. Laø haøng thöù tö: Töùc laø thuaän theo thöù töï lieân tuïc ñeám daàn leân thì noù ôû haøng thöù tö. - Noùi laø söï soáng cao quyù. Do söï tinh taán chuyeân caàn theâm nhieàu, neân caùc thieän nam, tín nöõ sau naày seõ trôû neân cao quyù. Neân goïi laø söï soáng cao quyù. An truï trong trí tueä ñaày ñuû. Tueä laø gì? Töùc laø nöông vaøo söï xuaát ly, lìa boû ñeå sinh ra caùc phaùp thieän, maø ñoái vôùi caùc phaùp töôùng thì phaân bieät tuyeån choïn, tuyeån choïn kyõ heát möùc. Roäng noùi cho ñeán Tyø-baùt-xaù- na. Thì goïi laø tueä. Noùi an truï, laø do ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä nhö theá, cho neân ñoái vôùi caùc phaùp töôùng coù theå thöïc hieän ñöôïc caùc haïnh cao quyù ñeå tieán ñeán söï chöùng quaû, giaùc ngoä. Do ñoù maø noùi laø an truï trong cuï tueä (trí tueä ñaày ñuû). Thaønh töïu ñöôïc trí tueä sinh dieät cuûa theá gian, theá gian thì töùc laø naêm uaån, ñoù laø Saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc caùc uaån ñoù luoân bò chaáp chaët. Vì ngöôøi ñoù ñaõ thaønh töïu ñöôïc caùi tueä nhö theá neân bieát ñuùng nhö thöïc veà söï sinh ra vaø bieán ñoåi hö maát cuûa naêm uaån chaáp aáy. Do ñoù neân noùi thaønh töïu ñöôïc caùi tueä coù sinh dieät cuûa theá gian. Noùi veà Thaùnh tueä thì coù hai loaïi Thaùnh: moät laø thieän neân goïi laø Thaùnh, hai laø voâ laäu cuõng goïi laø Thaùnh. Tueä ñaày ñuû naày goàm caû hai thöù Thaùnh ñoù neân goïi laø Thaùnh tueä. Noùi veà xuaát tueä, laø ngöôøi ñoù ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä nhö theá neân coù theå vöôït thoaùt ra khoûi coõi Duïc vaø coù theå xuaát ly caû coõi Saéc vaø coõi Voâ saéc nöõa. Neân noùi laø xuaát tueä. Tueä kheùo thoâng ñaït thaáu suoát, laø ngöôøi ñoù ñaõ thaønh töïu ñöôïc tueä nhö theá, neân ñoái vôùi caùc ñeá khoå-taäp-dieät-ñaïo ñeàu thaáu suoát roõ raøng caùc töôùng cuûa khoå taäp dieät ñaïo, kheùo leùo, gioûi thaáu suoát vaø phaân bieät ñöôïc taát

caû moïi thaáu suoát thoâng ñaït cho neân goïi laø tueä kheùo thoâng ñaït thaáu suoát. Tueä ñöôïc taïo neân (sôû taùc), nghóa laø ngöôøi nay do hoïc maõi caùc ñaïo haïnh khoâng giaùn ñoaïn neân ñöôïc trí tueä tuyeät dieäu, neân trong ñaây goïi ñoù laø tueä do ngöôøi aáy taïo neân. Chaùnh tueä dieät heát caùc khoå. Chaùnh laø gì? Töùc laø chæ cho caùc nhaân, caùc phaùp moân, caùc lyù thuù, caùc haønh töôùng..., neân goïi laø chaùnh. Tueä dieät heát caùc khoå, thì naêm uaån chaáp goïi laø khoå. Trí tueä naày khieán naêm uaån aáy döùt heát, cuøng heát, heát khaép taát caû, tôùi ñöôïc söï vónh

taän. Neân goïi laø tueä döùt heát caùc khoå. Ñoù laø haøng thöù naêm, töùc laø theo thöù töï ñeám daàn leân lieân tuïc thì noù laø haøng thöù naêm. Noùi laø söï soáng cao quyù, töùc laø trí tueä ñaày ñuû (cuï tueä) naày caøng theâm nhieàu, neân caùc thieän nam, tín nöõ daàn daàn sau naày seõ trôû neân cao quyù, neân goïi laø söï soáng cao quyù. Coù naêm thöù töôûng thaønh thuïc giaûi thoaùt: 1. Töôûng voâ thöôøng. 2. Töôûng khoå voâ thöôøng. 3. Töôûng khoå voâ ngaõ. 4. Töôûng chaùn gheùt aên uoáng. 5. Töôûng veà cheát. - Theá naøo laø töôûng voâ thöôøng? Ñaùp: Taát caû caùc haønh ñeàu voâ thöôøng. Ñoái vôùi caùc haønh voâ thöôøng töø choã voâ thöôøng ñoù maø ñuùng lyù suy tö tìm xeùt caùc töôûng hieän ñang xaûy ra tröôùc maét, caùc töôûng ñaõ qua, caùc töôûng saép tôùi, vaø caùc töôûng hieän taïi, neân goïi laø töôûng voâ thöôøng. - Theá naøo laø töôûng khoå voâ thöôøng? Ñaùp: Taát caû caùc haønh ñeàu voâ thöôøng, do vì voâ thöôøng neân coù khoå. Do coù haønh khoå cho neân coù caùc töôûng khoå. Nay ñuùng lyù maø suy tö tìm xeùt caùc töôûng hieän ñang xaûy ra tröôùc maét, maø töôûng veà caùc töôûng ñaõ qua, chöa tôùi vaø ñang trong hieän taïi, neân goïi laø töôûng khoå voâ thöôøng. - Theá naøo laø töôûng khoå voâ ngaõ? Ñaùp: Taát caû caùc haønh ñeàu voâ thöôøng. Vì voâ thöôøng cho neân khoå, vì khoå neân voâ ngaõ. Ñoái vôùi voâ ngaõ cuûa caùc haønh voâ ngaõ maø ñuùng lyù suy tö tìm xeùt caùc töôûng ñang xaûy ra tröôùc maét, maø töôûng veà caùc töôûng ñaõ qua, caùc töôûng chöa ñeán vaø caùc töôûng trong hieän taïi, neân goïi laø töôûng khoå voâ ngaõ. - Theá naøo laø töôûng chaùn gheùt söï aên uoáng? Ñaùp: Taát caû caùc thaày Bí-soâ ñeàu caàn phaûi aên uoáng, vaäy neân töø caùc thöùc aên ñoù maø khôûi leân caùc yù nieäm chaùn gheùt, caùc yù nieäm gheâ tôûm cheâ boû haõy laáy caùi töôûng baát tònh maø töôûng xeùt veà caùc thöùc aên. Vieäc ñoù nhö theá naøo? Nhö ñoái vôùi côm vaø chaùo nhöø thì neân lieân töôûng ñeán söï sình chöôùng cuûa thaây cheát. Coøn ñoái vôùi chaùo, canh thòt, thì neân lieân töôûng tôùi phaân loûng cuûa ngöôøi. Caùc thöù söõa, toâ laïc coøn töôi thì lieân töôûng tôùi oác naõo. Coøn caùc thöù söõa, daàu môõ, ñöôøng, maät ñaõ chín thì lieân töôûng tôùi môõ sa, môõ nöôùc. Caùc thöù gaïo khoâ (buùn gaïo) thì lieân töôûng tôùi xöông naùt vuïn, coøn baùnh thì lieân töôûng tôùi da ngöôøi, muoái thì töôûng

laø raêng bò naùt vuïn. Coøn caùc thöù cuû reã coïng ñoït cuûa rau töôi, caønh laù thì neân lieân töôûng tôùi toùc moïc treân ñaàu laâu, soï ngöôøi. Caùc thöù nöôùc uoáng ñöôïc thì nghó tôùi maùu muû... ñoù laø ñoái vôùi phaàn aên uoáng maø khôûi leân

caùc yù töôûng gheâ tôûm, chaùn gheùt, do duøng caùi quaùn baát tònh maø nhìn xeùt thöùc aên. Cöù luoân nghó töôûng nhö theá ôû tröôùc maét, hay ñaõ saép tôùi vaø trong hieän taïi... ñoù goïi laø töôûng chaùn gheùt söï aên uoáng. - Theá naøo laø töôûng veà söï cheát? Ñaùp: Ñoái vôùi thaân theå maïng soáng ñang raát ñeïp ñeõ maø khôûi yù töôûng suy xeùt ñeán söï voâ thöôøng vôùi caùc töôûng nhö theá ôû tröôùc maét, trong quaù khöù, ôû töông lai vaø trong hieän taïi. Ñoù laø naêm thöù töôûng thaønh thuïc giaûi thoaùt. Vì sao laïi goïi naêm thöù ñoù laø töôûng thaønh thuïc giaûi thoaùt? Giaûi thoaùt coù ba thöù: Laø taâm giaûi thoaùt, Trí tueä giaûi thoaùt vaø voâ vi giaûi thoaùt. Do naêm thöù töôûng giaûi thoaùt höõu vi naày, neáu ai chöa coù thì neân khieán chuùng sinh ra. Neáu ñaõ coù roài thì neân khieán noù caøng theâm beàn chaéc to roäng hôn. Do ñoù maø nhanh choùng chöùng ñöôïc voâ vi giaûi thoaùt. Do nhaân duyeân (lyù do) naày neân goïi laø töôûng thaønh thuïc giaûi thoaùt.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.